

VOLINIKUKANDIDAADI KÜSIMUSTIK**Maroš ŠEFČOVIČ****Kaubandus ja majandusjulgeolek, institutsioonidevahelised suhted ja läbipaistvus****1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus**

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide eest seismisel, pidades eelkõige silmas Teie tulevast vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete aidata komisjoni poliitilisi suuniseid täita? Kuidas plaanite arvestada soolist aspekti ja lisada soolise perspektiivi kõigisse oma vastutusala poliitikavaldkondadesse? Kuidas kavatsete võtta oma tegevuses arvesse noorte vajadusi?

Kuidas saate Euroopa Parlamenti veenda oma sõltumatuses ja mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla tööülesannete täitmist komisjonis?

Usun, et mul on sobiv kvalifikatsioon ja ametialased kogemused, et aidata kaasa Euroopa üldiste huvide edendamisele.

Minu töö on nüüdseks juba üle kahe aastakümne olnud pühendatud ELi asjadele. Olen omandanud üksikasjalikud teadmised ELi institutsioonidest ja näidanud üles kindlat pühendumust meie ühisele Euroopa projektile. Esmalt Slovakkia alalise esindajana Euroopa Liidu juures (2004–2009). Hiljem hariduse, koolituse, kultuuri ja noorte volinikuna (2009–2010) ning seejärel komisjoni asepresidendina: institutsioonidevaheliste suhete ja halduse (2009–2014), energialiidu (2014–2019), institutsioonidevaheliste suhete ja tulevikusuundade (2019–2023) valdkonnas ning praegu Euroopa rohelise kokkuleppe, institutsioonidevaheliste suhete ja tulevikusuundade valdkonna juhtiva asepresidendina.

Nende volituste jooksul olen pidevalt püüdnud edendada Euroopa huve ning samal ajal luua ja arendada tugevaid sidemeid ELi institutsioonide vahel ja eelkõige Euroopa Parlamendiga.

Olen eriti uhke meie algatuste üle, mis on andnud märkimisväärse panuse Euroopa positsiooni tugevdamisse kodus ja kogu maailmas; näiteks võiks tuua uutele ja kujunemisjärgus puhastele tehnoloogiatele ELis tugeva tööstusbaasi loomise, strateegiliste kaupade – gaasi, vesiniku ja kriitilise toorme – ühisostude edendamise või ELi ja selle naaberriikide vaheliste partnerlussuhete süvendamise, nagu Ühendkuningriigiga peetavate Brexiti-järgsete läbirääkimiste lõpuleviimise, mille tulemuseks oli 2023. aasta ELi ja Ühendkuningriigi vaheline Windsori raamistik.

Olen aktiivselt osalenud ka kolleegiumi aruteludes ja otsuste tegemises, kusjuures tugev kestlikkusalane ja sotsiaalne mõõde on minu töös alati olnud ülimalt tähtsusega.

Nagu on märgitud minu missioonikirjas, vajab Euroopa uut välismajanduspoliitikat, mis edendaks meie jõukust ja looks võrdsed tingimused kogu maailmas. Kui mind volinikuks kinnitatakse, püüan seega teha nii, et vaba ja õiglane kaubandus tooks kasu Euroopa ettevõtjatele ja tarbijatele, ja arendada selleks kõikjal maailmas kestlikke partnerlussuhteid, ajakohastada meie tollisüsteemi, võtta jõulisem hoiak ebaausa konkurentsi vastu ning tuua majandusjulgeolek meie jõupingutuste esiplaanile ja keskmesse.

Tihedad sidemed ja konstruktiivne koostöö Euroopa Parlamendiga on kogu minu teenistuse jooksul komisjoni liikmena olnud põhimõtteks, millest ma juhindun, ja jäävad selleks ka edaspidi.

Oma eelmisel ametikohal institutsioonidevaheliste suhete ja haldusküsimuste eest vastutava asepresidendina (2009–2014) pidasin näiteks komisjoni nimel Euroopa Parlamendiga läbirääkimisi omavaheliste suhete raamkokkuleppe üle.

Praeguse ametiaja raames olen teinud parlamendiliikmetega tihedat koostööd komisjoni iga-aastase tööprogrammi ja seadusandlike prioriteete käsitleva ühisavalduse ettevalmistamisel, lähtudes institutsioonidevahelisest parema õigusloome kokkuleppest. Lisaks olen jälginud parlamendi resolutsioonide järeelmeetmeid ja taganud, et komisjon on täitnud kohustust, mille ta võttis ELi toimimise lepingu artikli 225 alusel.

Kui mind kinnitatakse järgmiseks ametiajaks volinikuks, püüan sellele kogemusele tuginedes veelgi tugevdada koostööd Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel ning aidata nõnda parandada Euroopas demokraatlikku legitiimsust.

Ametisse astuva presidendi Ursula von der Leyeni visioonis, mis käsitleb tulemuste saavutamist ELi kodanike hüvanguks, on Euroopa Parlamendil keskne roll, nagu on kirjeldatud tema poliitilistes suunistes ja kajastatud ka minu missioonikirjas. Selle hulka kuulub töö meievahelise raamlepingu kiireks läbivaatamiseks ning meie koostöö edasiviimine artikli 225 valdkonnas seeläbi, et volinikel palutakse osaleda struktureeritud dialoogides, mida parlamendikomisjonidega nende resolutsioonide üle peetakse, ja niiviisi antakse parlamendile suurem roll õigusaktide algatamisel ja kujundamisel.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen veelgi tugevdada soolõime rakendamist. Jagan ja toetan tahet püüelda meie igapäevatoos soolise võrdõiguslikkuse poole, sealhulgas rakendan seda põhimõtet oma meeskonnas ja lähtun ka edaspidi sooküsimuste peavoolustamise poliitikast, mida ma juhtisin oma eelmisel ametiajal institutsioonidevaheliste suhete ja halduse eest vastutava asepresidendina (2009–2014).

Samavõrra olen endiselt pühendunud ka noorteküsimuste peavoolustamisele, nagu näitab ka mu varasem tegevus. Näiteks võib tuua minu pädevusalasse kuuluvad komisjoni tööprogrammid, millega vastati Euroopa tuleviku konverentsi soovitudele, milles raskuspunkt lasus tugevalt noortel. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen sellest kohustusest jätkuvalt kinni pidada, sealhulgas korraldada igal aastal noorte poliitikadialooge – esimene selline toimub komisjoni järgmise ametiaja esimese saja päeva jooksul.

Ning lõpuks kohustun juhul, kui mind volinikuks kinnitatakse, täielikult täitma aluslepingus sätestatud kohustusi, mis on seotud sõltumatuse, läbipaistvuse, erapooletuse ja kättesaadavusega.

Oma eelmisel ja käesoleval ametiajal volinike kolleegiumi liikmena olen täitnud institutsiooni ees kõik oma kohustused, sealhulgas esitanud kõik huvide deklaratsioonid ja neid vajaduse korral ajakohastanud. Samuti olen täielikult jälginud ELi aluslepingute sätteid ja vaimu ning täitnud kohustust tegutseda Euroopa ühistes huvides.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, järgin ka edaspidi täielikult aluslepingu sätteid ja vaimu. Eelkõige täidan kohustust tegutseda Euroopa huvides ega võta vastu juhtnõore mitte üheltki valitsuselt ega muult organilt. Järgin ka Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendit ja selle sätteid huvide konflikti kohta. Minu täielik huvide deklaratsioon on üldsusele kättesaadav ja vajaduse tekkimisel ajakohastan selle kohe.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ja koostöö Euroopa Parlamendiga

Kas lubate, et hoiate parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis? Millistes aspektides peate end parlamendi ees vastutavaks?

Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma suhtluses parlamendiga, seoses kohtumistega parlamendikomisjonides ja osalemisega täiskogul, oma tegevuse läbipaistvuse, koostöö ning parlamendi seisukohtadele ja seadusandlike algatuste taotlustele tulemusliku reageerimisega? Kas olete valmis edastama parlamendile õigeaegselt teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta nõukoguga võrdsel alusel?

Nagu ma olen kogu oma teenistuskäigu jooksul Euroopa Komisjonis näidanud, on koostöö Euroopa Parlamendiga minu jaoks ülimalt tähtis.

Pean väga tähtsaks kollegiaalsuse põhimõtet, ja kui mind volinike kolleegiumi liikmeks kinnitatakse, teen igati koostööd teiste kolleegiumi liikmetega.

Eelkõige tahaksin, et poliitika, mida me välja töötame, tugineks Euroopa-meelsete jõudude laiapõhjalisele konsensusele, mida võimaldab meie strateegiline partnerlus Euroopa Parlamendiga. Usun, et ühtsuses peitub meie suurim jõud.

ELi institutsioonilise süsteemi toimimiseks ning ELi otsustussüsteemi tõhususe ja legitiimsuse huvides on vaja siirast ja sisulist institutsioonidevahelist koostööd. See tugineb teatavatele juhtpõhimõtetele, mis kajastuvad ametisse astuva presidendi Ursula von der Leyeni poliitilistes suunistes ja missioonikirjades: avatus, vastastikune usaldus ja korrapärane teabevahetus, mida ma täielikult kohustun järgima.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan jõulist tegetsemist komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahelise koostöö tugevdamiseks, eeskätt parlamendi ja komisjoni suhete raamkokkuleppe läbivaatamise kaudu, et aidata tugevdada meie ühist poliitilist vastutust ja dialoogi ning suurendada teabevoogu ja läbipaistvust.

Reeglina kavatsen toetada ametisse astuvat presidenti Ursula von der Leyenit tema eesmärgis tugevdada meie dialoogi Euroopa Parlamendiga. Seetõttu kavatsen juhtida jõupingutusi, et tagada volinike süstemaatiline kohalolek vastavates komisjonides ja täiskogul.

Usun, et poliitikakujundamise protsessi igas etapis tuleb meil töötada Euroopa Parlamendiga käsikäes. Sellega seoses luban, et kui mind kinnitatakse volinikuks, hoolitsen selle eest, et parlamendikomisjonid oleksid kaasatud kõikidesse minu vastutusallas toimuvatesse peamistesse ettevõtmistesse.

Euroopa Parlamendi suurem roll õigusaktide algatamisel ja kujundamisel

Kooskõlas ametisse astuva komisjoni presidendi jätkuva lubadusega anda parlamendile suurem roll õigusaktide algatamisel ja kujundamisel olen valmis – kui mind volinikuks kinnitatakse – täitma meie kohust vastata ELi toimimise lepingu artikli 225 kohastele parlamendi resolutsioonidele seadusandlike ettepanekutega, järgides seejuures täielikult proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtteid. Aitan kaasa, et volinikud osaleksid struktureeritud dialoogides, mida peetakse parlamendikomisjonidega nende resolutsioonide üle. Oleme komisjoni praegusel ametiajal teinud selle kohustuse täitmisel suuri edusamme, mis annab meile kindla aluse, millelt edasi liikuda.

Kaubandus- ja tollipoliitika

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen täita kõiki aluslepingus sätestatud kohustusi, mis on seotud kaubandus- ja tollipoliitikaga. Samuti kavatsen asjaomaste parlamendikomisjonidega korrapäraselt suhelda, sealhulgas korraldada parlamendiliikmetele spetsiaalseid teabekoosolekuid.

Majandusjulgeoleku valdkonnas tagan läbipaistvuse ja korrapärase suhtluse parlamendiga Euroopa majandusjulgeoleku strateegia kolme sambaga seotud asjakohastes arengutes. Lisaks toetan parlamendi tööd nõukoguga võrdsetel alustel otsuste tegemisel olukordades, kus mõlemad institutsioonid on majandusjulgeolekualaste õigusaktide puhul kaasseadusandjad.

Samuti ootan huviga koostööd kõigi asjaomaste komisjonidega ELi-siseste õigusaktide välismõõtme alal eri poliitikavaldkondades, et hallata võimalikku kaubandust piiravat mõju.

Komisjon esitab jätkuvalt parlamendile samu kaubanduspoliitika dokumente, mida ta esitab nõukogule, järgides samal ajal tundliku teabe käitlemise erireegleid, et tagada selle teabe kaitse ja hoida ära loata avalikustamine.

Läbipaistvus

Arvestades praeguseid majanduslikke, keskkonnavalaseid ja geopoliitilisi probleeme, näen vajadust saavutada ELi kaubanduspoliitikas võimalikult laialdane konsensus.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, jäävad läbipaistvus ja hindamine ELi kaubanduspoliitika nurgakiviks, et säilitada selle legitiimsus ja üldsuse usaldus.

Ametisse astuva presidendi Ursula von der Leyeni poliitilistes suunistes rõhutatakse suuremat läbipaistvust kui üht meie institutsioonide muudetud raamkokkuleppe peamist eesmärki. Kavatsen teha tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et suurendada läbipaistvust õigusloomeprotsessi kõigis etappides. Seetõttu on parlamendi, nõukogu ja komisjoni läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe

läbivaatamine, mis peaks toimuma 2025. aasta juuliks, väga tähtis. Usun, et see võib suurendada usaldust ELi institutsioonide vastu.

Teabe ja dokumentide esitamine

Olen täiesti teadlik sellest, et teabe ja dokumentide esitamine on Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelise partnerluse süvendamise oluline tahk. Seepärast kohustun täielikult rakendama nii nende kahe institutsiooni vahelise raamkokkuleppe kui ka 2016. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe asjakohaseid sätteid.

Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni küsimused

3. Liidu kaubandus-, investeerimis- ja konkurentsivõime strateegia järgmiseks viieks aastaks

Jõuline kaubandus- ja investeerimiskava on vajalik, et hoogustada majanduskasvu ja kestlikku arengut, luua töökohti ning suurendada ühtse turu atraktiivsust ja konkurentsivõimet. Palun tutvustage oma kaubandus- ja investeerimisalast tegevuskava.

➤ *Kuidas kavatsete mõne- ja mitmepoolset tasandil luua koalitsiooni WTO ajakohastamiseks, et lahendada WTO reeglite väljatöötamisega seotud probleemid ja tagada vaidluste lahendamise süsteemi täielik toimimine? Kuidas kavatsete juhtida liidupooleid ettevalmistusi, et tagada 14. ministrite konverentsi õnnestumine? Kas kavatsete alustada ja edendada läbirääkimisi mitmepoolsete ja vajaduse korral mõnepoolsete lepingute üle, millega kõrvaldataks WTO reeglistiku puudujäägid, nähtaks ette riigi sekkumine tööstussektorite toetuseks, mitmepoolse investeerimiskohtu loomine ja juba saavutatud kokkulepete rakendamine?*

➤ *Milliseid kahepoolseid kaubandusläbirääkimisi peate kahepoolset tasandil esmatähtsaks ja millisest ajakavast lähtute? Kuidas kavatsete tagada võrdsed tingimused kolmandate riikidega ja tegeleda Hiina ebaausate kaubandustavade probleemiga? Kuidas kavatsete käsitleda kaubandustöket küsimust USAga ning kaitsta ja tõhustada kaubandus- ja tehnoloogianõukogu tegevust, et tugevdada liidu Atlandi-ülest liidripositsiooni kaubanduses ja peamistes tehnoloogiavaldkondades?*

➤ *Kuidas kavatsete tagada, et ühine kaubanduspoliitika jääb liidu ainupädevusse? Kas kavatsete otsustavalt võidelda meetmetest kõrvalehoidmise või liikmesriikide ühepoolsete tavade vastu ja kuidas plaanite seda teha? Kuidas kavatsete tagada, et üksnes ELi ainupädevusse kuuluvaid sätteid sisaldavate kaubandus- ja investeerimislepingute ratifitseerimine otsustatakse üksnes ELi tasandil? Kas lubate tagada, et kaubandus- ja investeerimislepingute, sealhulgas ulatuslikema lepingute kaubanduspeatükkide ajutist kohaldamist ei taotleta enne, kui parlament on nende lepingute sõlmimiseks oma nõusoleku andnud? Kas pooldate valdkondlike lepingute sõlmimist juhul, kui laiaulatuslikud lepingud on välistatud? Kuidas kavatsete edendada digikaubandust ettevõtete ja tarbijate huvides?*

➤ *Kuidas kavatsete tagada, et ühise kaubanduspoliitika abil tugevdatakse põhiväärtusi, rahvusvahelisi konventsioone, samuti ülemaailmseid kliima-, keskkonna- ja tööstandardeid ning kaitstakse tarbijate ja töötajate huve, sealhulgas digikaubandust silmas pidades? Kuidas kavatsete kehtivate ja tulevaste lepingute puhul järgida uut kaubanduse ja kestliku arengu lähenemisviisi, eelkõige seoses kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe, ILO konventsioonide ja Kunmingi-Montréal'i üleilmse elurikkuse raamistikuga?*

Kaubandus ja investeeringud on ELi jaoks eluliselt vajalikud. EL on maailma suurim kaubandusblokk, mille arvele jääb 16 % maailmakaubandusest, ja lisaks maailma suurim välisinvestor. Meie kaubandussidemed võimaldavad mastaabisäästu, aitavad kaasa ELi tootlikkusele ja innovatsioonile ning tugevdavad meie vastupanuvõimet, mis kõik on keskse tähtsusega üleilmses geopoliitilise ja geomajandusliku konkurentsi keskkonnas. Eksport annab ELis rohkem kui 30 miljonit töökohta, millest peaaegu 10 miljonit on seotud välisinvesteeringutega ühtsel turul. Konkurentsivõime, julgeoleku ja kestlikkuse eesmärkide saavutamiseks uuel ametiajal peab EL veelgi tugevdama oma kaubandus- ja investeerimispoliitikat.

Kui mind kinnitatakse kaubanduse ja majandusjulgeoleku volinikuks, kavatsen ma need eesmärgid saavutada meetmete võtmisega mitmes valdkonnas. Esiteks pakub turgude avamine ja kaubandustöket kõrvaldamine meie ettevõtetele kohanemis- ja arenguruumi, kaitseb neid teiste ebaausate kaubandustavade eest ja tagab võrdsed võimalused. Teiseks ühtse turu vastupanuvõime tugevdamine kriitilise toorme ja muude ELi konkurentsivõime jaoks oluliste sisendite tarneallikate kindlustamise, riskide vähendamise ja mitmekesistamisega. Kolmandaks koostöö meie partneritega, et tagada üleminek keskkonnahoidlikumale ja kestlikumale majandusele. Neljandaks püüdlemine eeskirjadel põhineva kaubandussüsteemi stabiilsuse poole ja selle säilitamine.

Jätkan jõupingutuste juhtimist **Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO)** reformimiseks ja tugevdamiseks. 14. ministrite konverents on üks teetähiseid selles protsessis. EL peaks jätkama ettevalmistusi sisuliste tulemuste

saavutamiseks, eelkõige kalandustoetuste üle peetavatel läbirääkimistel, aga ka arengu, põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse küsimustes, ning otsib võimalusi e-kaubanduse moratoriumi kehtestamiseks. Kui mind kinnitatakse volinikuks, on üks minu prioriteete teha koostööd teiste WTO liikmetega, sealhulgas USAga, et konsensuslikult taastada toimiv vaidluste lahendamise süsteem, mis sisaldab reeglitel põhineva kaubanduse säilitamiseks vajalikke elemente, eelkõige apellatsioonide erapooletu läbivaatamise funktsiooni. Selle protsessi käigus jätkan ja tõhustan mitmepoolse vahekokkuleppe (MPIA) toimimist. Selleks et WTOl oleks taas keskne roll rahvusvahelises kaubanduses, peab ta ajakohastama oma reeglistikku ja kohanema tänase olukorraga. Sellest tulenevalt kavatsen teha koostööd paljude WTO liikmetega, et käsitleda põhiprobleeme, sealhulgas negatiivset ülekanduvat mõju riigi sekkumisel majandusse, kaubanduse ning kliima ja keskkonna vahelist seost, mitmepoolsete kokkulepete integreerimist WTO raamistikku, sealhulgas arenguks ja e-kaubanduseks vajalike investeeringute hõlbustamist, ning otsustusprotsesside täiustamist.

Samal ajal jätkan tööd selle nimel, et viia lõpule läbirääkimised, mis käsitlevad mitmepoolse investeerimiskohtu loomist 2027. aastaks ja leiavad aset ÜRO rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjonis (UNCITRAL).

ELi strateegiliste eesmärkide saavutamine nõuab ka ambitsioonikat **kahepoolset kaubandus- ja investeerimiskava**, mis tugevdab meie konkurents- ja vastupanuvõimet ning loob samal ajal platvormi tihedamaks koostööks kestliku arengu valdkonnas.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, kavatsen teha partneritega **ennetavat ja paindlikku koostööd**, et ELi huve täielikult arvestataks. Ühelt poolt kavatsen edendada meie senist tegevuskava, keskendudes India ja Vaikse ookeani piirkonnale, Ladina-Ameerikale ja Aafrikale. EL peab juba läbirääkimisi India, Indoneesia, Tai, Filipiinide ja teiste kaubanduspartneritega lepingute sõlmimiseks ning lahendab pooleliolevaid küsimusi Mercosuri ja Mehhikoga peetavatel läbirääkimistel. Püüan need õigeaegselt lõpule viia, tingimusel et meie huvidega arvestatakse ja meie väärtused on kaitstud. Teisalt uurin uusi viise partnerlussuhete arendamiseks ja tihendamiseks konkreetsetes ühist ja valdkondlikku huvi pakkuvates sfäärides. Sellised alternatiivsed kaasamise vormid, sealhulgas kestlike investeeringute hõlbustamise lepingud, digikaubanduse lepingud, vastastikuse tunnustamise lepingud ning uued puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused, peaksid võimaldama ELil kiiremini edasi liikuda konkreetsetes küsimustes, pakkudes selgeid eeliseid ELile ning olles atraktiivsed meie partneritele.

ELi kahepoolset suhteid **USA ja Hiinaga** koos nende strateegilise konkurentsi dünaamikaga mõjutavad jätkuvalt meie kaubanduspoliitikat.

USA on endiselt meie peamine kaubanduspartner ning ma kavatsen arendada meie kahepoolseid suhteid dialoogi ja ELi huvide jõulise kaitsmise kaudu. Üks võimalus selleks on uuendatud ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu (TTC), kui kohandada selle struktuuri vastavalt muutuvatele vajadustele ja prioriteetidele. Samal ajal kavatsen töötada selle nimel, et leida kahepoolsetele küsimustele rahumeelseid lahendusi, sealhulgas püsivaid lahendusi suurte tsiviilõhusõidukite vaidlusele ning USA terase- ja alumiiniumitariifidele ning tegeleda meie kaubandussuhteid kahjustavate meetmetega, nagu inflatsiooni vähendamise seadus ja „Buy American“ õigusakti nõuded.

Hiinaga seoses tegelen tasakaalustatute ja vastastikuste kaubandussuhetega, käsitledes muu hulgas võrdsete võimalustega seotud tõsisid probleeme, mis tulenevad Hiina riigipõhise majandusmudeli ja tööstuspoliitika negatiivsetest välismõjudest, samuti liigse tootmisvõimsusega, mis moonutab üleilmseid turge ja tarneahelaid. Nende probleemide lahendamiseks on vaja pidevat dialoogi ning vajaduse korral meie ajakohastatud autonoomsete vahendite kogumi strateegilist kasutamist.

Keerulises poliitilises olukorras võtan kõik vajalikud meetmed, et kaitsta ELi huve nendes kahepoolsetes suhetes.

Kuigi geopoliitilised ja geomajanduslikud probleemid on süvenemas, usun kindlalt, et tähtis on toetada **kestlikku arengut** kaubanduspoliitika kaudu, kinnitades ülemaailmsete **kliima-, keskkonna- ja tööstandardite** järgimist. Kui mind kinnitatakse volinikuks, töotan selle nimel, et ELi kestlikkuspoliitika põhineks ka edaspidi rahvusvaheliselt kokkulepitud lähenemisviisidel. Jätkan kestliku arengu eesmärkide poole pürgimist, sealhulgas seoses kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe, ILO konventsioonide ja Kunmingi-Montréal'i üleilmse elurikkuse raamistikuga. Teen seda WTOs ning kahepoolset, näiteks meie kaubanduslepingute kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevate peatükkide kaudu. Meie kahepoolset lepingud kujutavad endast väga vajalikku platvormi dialoogi, mõistmise ja koostöö süvendamiseks ning näevad ühtlasi ette vaidluste lahendamise menetluste tõhustamise.

Tarbijate ja töötajate huvide kaitsmine peab jätkuvalt olema ELi kaubanduspoliitika keskne element ning laienema ka **digitaalkaubandusele**. Kui mind kinnitatakse volinikuks, jätkan läbirääkimisi kaubanduspartneritega digikaubandust ja andmevooge käsitlevate siduvate eeskirjade üle, mis kujundavad kogu maailmas ELi inimkeskset ja väärtuspõhist mudelit.

ELi ühtsus on meie majandusliku ja geopoliitilise olukorra jaoks jätkuvalt väga tähtis. Seepärast kavatsen hästi ära kasutada olemasolevaid vahendeid liidu ainupädevuse jõustamiseks, sealhulgas mitteametliku dialoogi ja vajaduse korral ametlike rikkumismenetluste kaudu.

Samal ajal peab ELi ainupädevus ja ühtsus peegelduma meie suutlikkuses ratifitseerida kaubanduslepinguid – sellest sõltub meie usaldusvärsus. Püüan põhimõtteliselt jõuda ühisele arusaamisele Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et sõlmida võimalikult palju kaubandus- ja investeerimislepinguid ELi pädevusse kuuluvate kokkulepetena. See tagaks nende lepingute kiire jõustumise, mis tooks käegakatsutavat kasu ELi kodanikele, VKEdele ja ettevõtjatele laiemalt. Loomulikult on selleks vaja ELi tasandi kontrolli liikmesriikides ja Euroopa Parlamendis. Kui aga teatavad lepingud sõlmitakse segalepingutena, austan ja järgin nende kinnitamise korral kohustust taotleda enne ajutist kohaldamist Euroopa Parlamendi nõusolekut.

4. Majandusjulgeolek

Majandusjulgeoleku eesmärk on minimeerida riske ning säilitada samal ajal majanduse avatuse ja konkurentsivõime võimalikult kõrge tase. Majandusjulgeolekut ei tohiks kunagi kasutada kaubanduse põhjendamatu piiramise vahendina. Sellega seoses palume vastata järgmistele küsimustele.

➤ *Kuidas kavatsete tagada, et majandusjulgeolek, kaubandus ja investeringud moodustaksid integreeritud lähenemisviisi osa? Milline on Teie strateegia majandusjulgeoleku tegevuskava väljatöötamisel ja rakendamisel? Milline on Teie arvates kaubanduse roll uues välismajanduspoliitikas ja kuidas kavatsete tagada, et kaubandust kasutatakse geostrateegilise vahendina?*

➤ *Kuidas kavatsete kasutada üheksandal ametiajal ja varasematel ametiaegadel vastu võetud kaubanduse kaitsemeetmeid osana uuest majandusjulgeoleku doktriinist? Kas Teie arvates on olemasolevates meetmes liinki? Millised on Teie edasised sammud seoses ekspordikontrolli ja väljaminevate investeringutega?*

➤ *Kuidas kavatsete tugevdada majandusjulgeoleku strateegia partnerlussammast? Mis on puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeringute partnerluse sisu? Kuidas kavatsete tagada sidususe ja sünergia strateegiaga „Global Gateway“? Kas parlament saab anda oma nõusoleku pärast selliste lepingute sõlmimist? Kuidas kavatsete edendada juurdepääsu kolmandatest riikidest pärit kriitilisele toormele vastastikku kasulikul viisil ja kuidas kavatsete tagada parlamendi suurema kontrollipädevuse?*

➤ *Kuidas kavatsete toetada teiste volinike tegevust ja teha nendega koostööd seoses Ukraina ja teiste Venemaa agressioonisõjast mõjutatud partnerriikide majanduse taastamisega, eelkõige sellistes aspektides, nagu ELi ja Ukraina põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu üksikasjalik läbivaatamine, makromajanduslik finantsabi, Venemaa suhtes kehtestatud sanktsioonirežiimi tulemuslik jõustamine ja igasuguse sanktsioonidest kõrvalehoidmise vältimine?*

Tänane rahutu geopoliitiline ja -majanduslik keskkond nõuab, et EL suurendaks jõupingutusi ning kasutaks paremini ära tema käsutuses olevaid sise- ja välispoliitilisi vahendeid. See kajastub kaubanduspoliitika **toetuses** uutele poliitilistele suunistele, mis aitab kaasa mitme ELi eesmärgi saavutamisele. Mujal maailmas peegeldab seda ka uus **välismajanduspoliitika**, mis ühendab **majandusjulgeolekut, kaubandust ja partnerlusi**, et tulemuslikumalt kaitsta ELi huve. Kui mind kinnitatakse kaubanduse ja majandusjulgeoleku volinikuks, tagan, et kaubandus-, investeerimis- ja majandusjulgeoleku poliitika moodustavad lahutamatu ja sidusa osa ELi terviklikust reageerimisest meie probleemidele.

ELi majandusjulgeolek põhineb elujõulisel, avatud ja vastupidaval ühtsel turul. Maailma suurima kaubandusblokina on EL hästi integreeritud maailmamajandusse ja selle suurtesse väärtusahelatesse, mis võimaldavad meil hankida vajalikke sisendeid kõigis tootmisetappides ja laiendada tänu juurdepääsule välisurgudele. Kui mind kinnitatakse volinikuks, on minu eesmärk säilitada majanduse võimalikult suur avatus ja konkurentsivõime ning tagada selge arusaamine meie nõrkadest kohtadest ja riskidest ning nende piiramiseks vajalike leevendusmeetmete rakendamine.

Minu lähenemisviis põhineb **riskihindamisel** ja meetmete jätkuval rakendamisel majandusjulgeoleku strateegia „**edendamise**“, „**kaitse**“ ja „**partnerluste loomise**“ sammaste abil. Seejuures teen tihedat koostööd teiste volinikega sealhulgas liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning heaolu ja tööstusstrateegia eest vastutava juhtiva asepresidendiga ning Euroopa Parlamendi, liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega, et

tõhustada teabevahetust, kujundada ühine arusaam meie probleemidest ja töötada ühiselt välja asjakohased lahendused. Käimasolevate riskihindamiste edenedes on vaja siduda nende tulemused võetavate leevendusmeetmetega.

Esiteks kasutan kaubanduspoliitikat täiel määral ära meie **partnerluseesmärkide** saavutamiseks, näidates selle kasulikku rolli uue välismajanduspoliitika ning ELi konkurentsivõime ja jõukuse arendamiseks ja geostrateegilise vahendina. See tähendab meie praeguse kokkulepetevõrgu tihendamist ja tugevdamist ning meie pakkumise laiendamist uut liiki kaasamisega. Uued **puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused** aitavad kindlustada toorainete, puhta energia ja puhta tehnoloogia tarned, toetavad meie partnerite arengut suuremate investeeringute kaudu ning tagavad, et puhta tehnoloogia tooted, puhas energia ja toorained saaksid partnerite vahel piiriülevalt vabalt liikuda. Selleks et muuta meie pakkumine võimalikult atraktiivseks ja konkurentsivõimeliseks, on meil vaja kogu komisjoni hõlmavat lähenemisviisi, mis ühendaks rahastamise (sealhulgas Global Gateway raames), eeskirjad (et tagada investoritele ja tarneahelatele suurem stabiilsus) ja regulatiivse koostöö (et toetada meie partnereid regulatiivsete nõuetega kohanemisel). Puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused järgivad samuti nii sisu kui ka vormi osas uut paindlikku lähenemisviisi, kajastades samal ajal kolmanda riigi huve ja seisukohti. Olen valmis koostööks parlamendiga kogu protsessi vältel.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, pööran erilist tähelepanu **mitmekesistamisele, riskide vähendamisele ja vastupanuvõimele** meie kaubanduslepingutes ning muudes partneritega suhtlemise vormides. See hõlmab **peamiste tarneahelate majandusjulgeoleku standardite** väljatöötamist koos G7 ja teiste sarnaselt meelestatud partneritega, mis võiks muu hulgas toetada kriitilise toorme tarnete stabiliseerimist. See hõlmab ka partneritega peetavate **dialoogide süvendamist**, et paremini mõista riske ja vahetada häid tavasid võimalike leevendusmeetmete kohta. Tuginedes digikaubanduslepingute võrgustikule, uurin võimalusi arendada tugevamaid ja kasulikumaid sidemeid meie lähimate ja sarnaselt meelestatud partneritega, luua reeglitel põhinev ruum usaldusväärse andmete vaba liikumise jaoks ja aidata meie ettevõtetel mitmekesistada oma juurdepääsu andmetele.

Teiseks kasutan ELi majandusjulgeoleku huvide sihipäraseks ja proportsionaalseks kaitsmiseks jõuliselt vajalikke vahendeid. Ehkki ELi käsutuses on palju eri vahendeid, millest mõnda alles hakatakse kasutusele võtma, tuleb eelseisva mandaadi ajal tagada nende sidus ja kooskõlastatud kasutamine, et kõige paremini järgida ELi eesmarke suhetes kaubanduspartneritega. See moodustab uue **majandusjulgeoleku doktriini** keske suuna, mis põhineb Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ühisel arusaamal ning aitab suurendada heidutust ja seega kaitsta ELi ettevõtjaid, keda kolmandate riikide võetud meetmed üha enam mõjutavad.

Kolmandaks kavatsen jätkata seniseid jõupingutusi **ELi töövahendite tugevdamiseks**. Teen hea meelega koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et jõuda kiiresti kokkuleppele **välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määruse** ajakohastamises. Samuti kavatsen pidada sisukamaid arutelusid parlamendi ja liikmesriikidega, et tõhustada meie lähenemisviisi **kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrollile**. Lisaks kavatsen 2025. aastal hinnata kehtiva ekspordikontrolli õigusraamistiku toimivust kooskõlas parema õigusloome põhimõtete ja nõutud menetlusetappidega. Seoses **väljaminevate investeeringutega** püüan koostöös liikmesriikide ja ettevõtjatega paremini mõista riske ning vaadata süstemaatiliselt läbi ja hinnata teatavates sektorites toimuvaid tehinguid. Selle põhjal kaalun edasisi poliitilisi meetmeid dialoogis Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega.

Mis puutub Venemaa agressioonisõjasse Ukraina vastu, olen jätkuvalt täielikult pühendunud meie **kahepoolsete suhete arendamisele Ukrainaga ning kaubandus- ja majandussanktsioonide jätkuvale ja tulemuslikule kasutamisele Venemaa vastu**, takistades seejuures sanktsioonidest kõrvalehoidmist koostöös teiste kolleegiumi liikmete ja ELi sanktsioonide saadikuga.

Ühtlasi jätkan tööd **Ukraina toetamiseks**, kasutades muu hulgas põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda ning ELi finantsabi, et aidata Ukrainal järk-järgult integreeruda siseturuga enne ühinemist. Samuti asendan tihedas koostöös põllumajandusvolinikuga meie ajutised autonoomsed kaubandusmeetmed, kui need 2025. aasta juunis lõppevad, kaubanduse alalise ja vastastikuse liberaliseerimisega, nagu on ette nähtud põhjalikus ja laiaulatuslikus vabakaubanduslepingus. Selle eesmärk on säilitada Ukraina toodete alaline piisav turulepääs, mis on seotud asjaomaste ELi standardite järkjärgulise ülevõtmisega, ning parandada Euroopa põllumajandustoodete pääsu Ukraina turule, võttes samal ajal arvesse ELi põllumajandussektori valupunkte.

ELi üldise **sanktsioonipoliitika** raames kavatsen jätkuvalt kehtestada toimivaid kaubandussanktsioone impordi- ja ekspordipiirangutega, mis hõlmavad kahesuguse kasutusega kaupu, Venemaa ja kolmandate riikide üksusi,

tööstuskaupu ja äriteenuste osutamist. Aitan kaasa sanktsioonide rakendamisele ja kõrvalehoidmise vältimisele, tehes koostööd ELi tööstusega, pöördudes kolmandate riikide poole ja pakkudes välja uusi reguleerivaid meetmeid. See hõlmab koostööd tolliasutustega, kellel on tähtis roll kaubavahetuse avastamisel ja kontrollimisel (kui need on kodifitseeritud tollitariifistiku haldussüsteemis TARIC) ning kõrvalehoidmise riski kindlakstegemisel. Töötan selle nimel, et tolliasutused jätkaksid ja tugevdaksid oma rolli analüüsimisel ja täitmise tagamisel.

5. Rakendamine, jõustamine ja teabevahetus

Poliitika, mis on küll hea, ent mida rakendatakse, jõustatakse ja millest teavitatakse halvasti, võib viia selleni, et nii liit kui ka selle kaubanduspoliitika tekitab vastuseisu nii liidus kui ka sellest väljaspool. Palun selgitage järgmistele küsimustele vastates, kuidas kavatsete tagada ühise kaubanduspoliitika edu.

➤ *Kuidas kavatsete kindlustada, et kaubandus- ja majandusjulgeoleku poliitika oleksid Teie kui voliniku jaoks esikohal ja keskse tähtsusega, võttes arvesse ka Teie mõlemat vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete lahendada ühise kaubanduspoliitika ning liidu muude sise- ja välispoliitika valdkondade isoleerituse, samuti kaubanduse peadirektoraadi ning muude komisjoni ja Euroopa välisteenistuse asutuste isoleerituse probleemi?*

➤ *Kuidas kavatsete edendada koostööd, omavastutust ning ettevõtete ja kolmandate riikide osalemist eelkõige sellistes valdkondades, nagu süsiniku piirimeede, raadamisvabasid tooteid käsitlev ELi määrus, äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse direktiiv, sunniviisilise töö määrus, läbivaadatud HKS ning pakendeid ja pakendijäätmeid käsitlev määrus? Kuidas kavatsete tagada, et kõiki neid uusi vahendeid kohaldatakse täielikult ja järjepidevalt ning et liidusiseste õigusaktide kaubandusaspekte võetakse piisaval määral arvesse vahendite kavandamisel, rakendamisel ja läbivaatamisel? Milliseid meetmeid kavatsete võtta liidu tollisüsteemi tõhustamiseks, et aidata seeläbi kaasa teatavate hiljutiste kaubandusega seotud liidu vahendite tulemuslikule rakendamisele? Kuidas kavatsete järjepidevalt tagada, et tulevased liidu meetmed on kooskõlas WTO reeglitega?*

➤ *Milliseid konkreetseid meetmeid kavatsete võtta, et ELi kaubanduspoliitikat sidusrühmadele, üldsusele, liikmesriikide institutsioonidele ja ELi mittekuuluvatele riikidele, sealhulgas komisjoni esinduste ja ELi delegatsioonide toetusel kogu maailmas paremini tutvustada ja selgitada?*

➤ *Kuidas kavatsete suurendada VKEde osalust maailmaturul? Kuidas kavatsete toetada ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, hiljuti vastu võetud õigusaktide rakendamisel, eesmärgiga vähendada regulatiivset koormust, lihtsustada menetlusi ja tagada, et nad saaksid ära kasutada kaubanduslepingutega võimaldatava parema turulepääsu eelised? Kas kavatsete tagada, et kõigile peamistele kaubandusega seotud algatustele lisatakse mõjuhindang, mis hõlmab ka võimalike liidu meetmete välismõju?*

➤ *Kuidas kavatsete teha koostööd ettevõtjate esindajate, ametiühingute ja valitsusväliste organisatsioonidega ning nende seisukohti arvesse võtta, sealhulgas ELi kaubanduslepingute rakendamise küsimuses nõu andmiseks loodud sisenõuanderühmade kaudu?*

Olen veendunud, et minu vastutusala eri elemendid võimendavad üksteist ja aitavad saavutada prioriteetseid eesmärgi kõige tulemuslikumal viisil.

Kaubandus on ELi majanduse keskmes ning **võimaldab** saavutada meie konkurentsivõime, julgeoleku ja kestlikkuse eesmärgi. Sünergia, mis tekib kaubanduspoliitika sidumisel majandusjulgeoleku ja tolliga, suurendab tunduvalt ELi suutlikkust tulla toime tänapäeva geopoliitiliste ja -majanduslike probleemidega. Kui mind volinikuks kinnitatakse, edendan ELi huve, toetudes korrapärasele teabevahetusele Euroopa Parlamendi, liikmesriikide ja kodanikuühiskonnaga. Kavatsen teha tihedat koostööd teiste volinikega, et takistada kapseldumist ning tõhustada rakendamist, täitmise tagamist ja teabevahetust.

Esiteks teen tihedat koostööd teiste kolleegiumi liikmetega, et tagada **meie käsutuses olevate vahendite ja poliitikameetmete sidus ja kooskõlastatud kasutamine** ELi huvides. See eesmärk on kesksel kohal uues **välismajanduspoliitikas**, mis ühendab majandusjulgeolekut, kaubandust ja partnerlusi. Selle lähenemisviisi üks praktiline tulemus on uued puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused, mis peaksid aitama kapseldumist vältida ja esitada ELi integreeritud pakumist kolmandatele riikidele.

Teiseks peab EL tulemuslikumalt reageerima meie partnerite kriitikal seoses **mõne meie õigusakti välismõjuga**. Vahendite väljatöötamisel tuleb algusest peale arvesse võtta välismõju ning kaaluda nende kasutuselevõtul sobivaid toetusmeetmeid. Sellega seoses kavatsen teha tihedat koostööd liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning teiste volinikega, et tagada parem seos ELi sise- ja välispoliitika vahel (*poliitikavaldkondade*

arengusiduse vaimus, nagu on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 208 lõikes 1), et suurendada meie mõjujõudu ja tegeleda partnerite muredega, sealhulgas toetades neid nende püüdlustes nõudeid täita. Meie jõupingutused peavad jätkuvalt tagama, et võetavad meetmed on kooskõlas meie rahvusvaheliste, sealhulgas WTO lepingute järgsete kohustustega. Ennetav tegevus loob kokkuvõttes aluse tihedamaks koostööks meie partneritega kaubanduse, vastupanuvõime ja kestlikkuse küsimustes.

Kolmandaks sõltub meie kaubandus- ja majandusjulgeoleku poliitika edu **tulemuslikust rakendamisest ja täitmise tagamisest**. Seda käsitleb ka ELi 2021. aasta kaubandusstrateegia – avatud, jõuline ja kestlik kaubanduspoliitika. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kohustun veelgi pingutama selle nimel, et ELi ettevõtjad saaksid meie lepingutest kasu ja oleksid kaitstud ebaausate tavade eest, mille eesmärk on meie avatust ära kasutada. Kavatsen arendada suhteid ELi kaubanduspartneritega ja teha aktiivset koostööd, et hõlbustada rakendamist ja lahendada erimeelsused võimalikult kiiresti. Viimastel aastatel oleme välja töötanud ka uued **kaubanduspoliitika vahendid**, mis käsitlevad ebaausat kaubandust, majandusjulgeolekut, vastastikkust ja kestlikkusega seotud probleeme. Pean esmatähtsaks nende **jõulist ja sidusat kasutamist** koos vaidluste lahendamise, mis jääb ELi rakendamispüüdluste üheks peamiseks osaks.

See hõlmab **liidu tollisüsteemi**, sealhulgas digikeskkonna tõhusamaks muutmist. Olen täielikult pühendunud liidu praeguse tolliseadustiku digitaliseerimisele ja ühtse kontaktpunkti loomisele, kuid eelkõige **tollireformi paketi** üle peetavate läbirääkimiste õigeaegsele lõpuleviimisele. **ELi Tolliameti** ja ELi tolliandmekeskuse loomine viib tolliliidu uuele tasemele. See tugevdab tolli ja annab sellele vahendid praeguste ja tulevaste probleemide lahendamiseks. See lihtsustab tolliprotsesse ja vähendab halduskoormust uues partnerluses kaubandusega. See on tolli jaoks andmerekoltsioon, mis aitab Euroopal jääda ka edaspidi atraktiivseks kaubandus- ja logistikakeskuseks. Samuti kavatsen hinnata **ELi päritoluregleid ning ühepoolsete tariifide peatamise ja tariifikvootide süsteemi**.

Rakendamise ja täitmise tagamise alased jõupingutused on eriti tähtsad meie **VKEde** jaoks. Nemad moodustavad 95 % kõigist ELi eksporditajatest ja ligikaudu kolmandiku ELi ekspordiväärtusest, kuid alla 5 % ELi VKEdest ekspordib otse väljapoole ELi. Nad kannatavad läbipaistvuse puudumise ja koormavate haldusmenetluste tõttu kolmandates riikides, kuna neil on võrreldes suurete võtetega vähem vahendeid rahvusvahelistumiseks. Kavatsen jätkata nende vajaduste esikohale seadmist, muu hulgas kaubanduslepingute VKEsid käsitlevate peatikkide kaudu, hõlbustada juurdepääsu teabele, mida VKEd vajavad rahvusvaheliseks kauplemiseks (peamine vahend on seejuures portaal Access2Markets) ning kõrvaldada kaubandustõkked, millega VKEd kolmandates riikides kokku puutuvad, sealhulgas need, mis luuakse ühtse kontaktpunkti kaudu.

Meie poliitika edu sõltub koostööst kodanikuühiskonnaga ja tulemuslikust teabevahetusest, milleks kasutatakse komisjoni esinduste võrgustikku liikmesriikides ja ELi delegatsioone kogu maailmas. Kaubanduspoliitika on andnud häid tulemusi läbipaistvuse valdkonnas ja dialoogis eri sidusrühmadega. Kui mind kinnitatakse volinikuks, pühendan aega ja jõupingutusi teabevahetuse arendamisele, sealhulgas eelkõige iga-aastaste kodanikuühiskonna dialoogide kaudu. Esimene neist võib toimuda uue ametiaja võimalikult varajases etapis. Toetan väga ka sisenõuanderühmi kaubanduslepingute rakendamisel koostöös Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.

Põhiseaduskomisjoni küsimused

6. Raamkokkulepe ja aluslepingu muutmine artikli 48 alusel

Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepe on kehtinud üle 13 aasta ning viimase läbivaatamise järel toimunud muutustega seoses oleks vaja teatavaid sätteid lisada või kohendada.

Palun täpsustage, milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma, et täielikult rakendada võrdse kohtlemise põhimõtet ja komisjoni erapooletu vahendaja rolli kooskõlas ELi lepingu artikli 13 lõikega 2, eelkõige seoses kolmepoolsete kohtumiste, kiirmenetluste, eelarve ning teabele juurdepääsu ja ekspertide kohtumistega? Kuidas kavatsete suurendada komisjoni poliitilist vastutust ja aruandekohustust Euroopa Parlamendi ees, eelkõige iga voliniku individuaalset vastutust?

Kas lubate, et ELi toimimise lepingu artikli 122 ja parlamendi kiirmenetluse kasutamine piirdub rangelt vajaliku ja seda põhjendatakse nõuetekohaselt, selgitades õigusliku aluse valikut, ettepaneku peamisi eesmärgid ja elemente ning võimalikku mõju eelarvele, et parlament saaks teostada nõuetekohast kontrolli? Milliseid meetmeid võetakse, et parandada Euroopa Parlamendi juurdepääsu ekspertide kohtumisi ja eelarveotsuseid käsitlevate teabele?

Kas lubate tagada, et parlamenti ja selle asjaomaseid komisjone teavitatakse nõukoguga võrdsetel alustel viivitamata ja täielikult rahvusvaheliste lepingute kõikidest aspektidest kõigis etappides alates esimestest ettevalmistavatest meetmetest kuni rakendamiseni, eelkõige tagades täieliku ja varajase juurdepääsu läbirääkimistega seotud tekstidele ja dokumentidele, ning et parlamendi seisukohta võetakse läbirääkimisvolituste

koostamisel nõuetekohaselt arvesse? Kas lubate, et annate parlamendile täielikku ja kohest teavet ning parlamendi seisukohti võetakse nõuetekohaselt arvesse, kui komisjon peab kolmandate riikidega läbirääkimisi mittesiduva kokkuleppe, sealhulgas vastastikuse mõistmise memorandumite või nn klubide üle?

Lisaks hääletas Euroopa Parlament oma 9. juuni 2022. aasta ja 22. novembri 2023. aasta resolutsioonidega aluslepingu muutmise ettepanekute esitamise küsimuses artikli 48 kohaldamise poolt. Mida arvate Teie Lissaboni lepingu raamistiku ajakohastamise vajadusest? Võttes arvesse asjaolu, et komisjoni president toetab aluslepingu sihipärasest muutmist, siis millises ulatuses olete valmis seda toetama ja mida konkreetselt valmis tegema, et aluslepingut saaks muuta? Võttes arvesse asjaolu, et komisjoni president on väljendanud toetust aluslepingu sihipärasele muutmisele, siis millises ulatuses olete valmis seda toetama, pidades eelkõige silmas selliseid aspekte, nagu kvalifitseeritud hääletenamusega hääletamine nõukogus, sealhulgas välispoliitika valdkonnas (kuid mitte ainult)? Milliseid aluslepingu sätteid peate hädavajalikuks muuta praegu ja milliseid tuleks muuta seoses laienemisega? Kuidas kavatsete tagada, et ELi ühinemist käsitatakse horisontaalse küsimusena, mille puhul võetakse arvesse võimalikku ELi reformiprotsessi, mitte sageli välispoliitilisest vaatenurgast käsitletava küsimusena?

Arvestades oma pikaajalist kogemust institutsioonidevahelistes suhetes, olen väga tuttav 2010. aasta raamkokkuleppega Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete kohta, mille üle pidasin komisjoni nimel läbirääkimisi.

Tuginedes meie viimase 14 aasta ühisele kogemusele ja kooskõlas missioonikirjaga olen valmis juhtima tööd raamlepingu läbivaatamisel. Meie suhete uuendatud raamistik peaks võimaldama tugevdada meie ühist vastutust ja dialoogi ning suurendada teabevoogu ja läbipaistvust. Läbirääkimiste käigus olen valmis arutama parlamendi taotlusi ja ootan parlamendilt sama, kui asi puudutab komisjoni õiguspäraseid ootusi. Seejuures võiksime tugineda ühishinnangule, mille komisjon ja parlament tegid käesoleva aasta alguses.

Läbivaatamise käigus peaksime arvestama nõukogu õigusi, kuna mõningaid küsimusi saab arutada ainult kolmepoolses formaadis. Institutsioonidevaheline süsteem saab toimida ainult siis, kui säilitame aluslepingutes ette nähtud tasakaalu ja vastavad õigused.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, teen nii, et komisjon jätkab institutsioonidevahelistel läbirääkimistel lojaalse koostöö kohustuse täitmist ning tagab vajaduse korral parlamendi ja nõukogu võrdse kohtlemise.

Kolmepoolsetel kohtumistel hõlbustab komisjon kaasseadusandjate vahelise kokkuleppe saavutamist ning austab jätkuvalt ja igakülgselt parlamendi ja nõukogu õigusi.

Tagan parlamendi osalemise kõigil asjakohastel eksperdirühmade koosolekutel, kus arutatakse delegeeritud õigusakte, ning sellekohase juurdepääsu samale teabele, mis saadetakse liikmesriikide ametiasutustele.

Poliitilise vastutuse osas on ELi lepingu artikli 17 lõikes 8 sätestatud, et komisjon kui organ vastutab Euroopa Parlamendi ees. Seega on aluslepingus selgelt kirjas, et komisjonil on parlamendi ees kollektiivne vastutus. Kooskõlas poliitiliste suunistega tagan volinike korrapärase kohalolu parlamendikomisjonides, et parandada teabe liikumist mõlemas suunas, näiteks korrapärase struktureeritud dialoogide käigus, mida võetakse arvesse komisjoni iga-aastases tööprogrammis, ja aruteludes ELi toimimise lepingu artiklit 225 käsitlevate parlamendi resolutsioonide üle.

Komisjon on võtnud teadmiseks parlamendi mure seoses ELi toimimise lepingu artikli 122 kasutamisega. Nagu president poliitilistes suunistes märkis, kasutatakse ELi toimimise lepingu artiklit 122 ainult erandjuhtudel. President kohustub selle kasutamist parlamendile igakülgselt põhjendama. Kolleegiumi liikmed peavad täitma kohustust esitada täielik põhjendus ja teave neil erandjuhtudel, kus komisjoni ettepanekud põhinevad ELi toimimise lepingu artiklil 122.

Olen juba näidanud oma isiklikku pühendumust hoida parlamenti korrapäraselt kursis Šveitsi ja Ühendkuningriigiga peetavate läbirääkimistega.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, teen nii, et parlament ja selle komisjonid saavad viivitamata ja igakülgselt teavet rahvusvaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste kõigist etappidest. Tuleb võtta meetmeid ka selleks, et teavet käsitataks vajadusel konfidentsiaalsena.

Mittesiduvate kokkulepete küsimuses olen valmis uurima viise, kuidas teavitada parlamenti menetluse käigus sobival ajal ja järgides täielikult nõukogu õigusi, mida on kinnitanud Euroopa Kohus.

Olen teadlik sellest, et aluslepingu muutmise küsimus on parlamendi päevakorras tähtsal kohal, ja toetan täielikult president von der Leyeni avaldust, et me vajame aluslepingu muutmist, kui see parandab liidu toimimist. 22. novembri 2023. aasta resolutsiooniga algatas parlament ametlikult ELi lepingu artikli 48 kohase aluslepingute läbivaatamise protsessi ning ma võin kinnitada, et komisjon on valmis täitma oma institutsioonilist rolli aluslepingu sätestatud menetluses ja eelkõige esitama oma arvamuse, kui Euroopa Ülemkogu seda taotleb.

ELi juhtimist saab kiiresti parandada, kui kasutada täielikult ära kehtivate aluslepingute potentsiaali, suurendades eelkõige liidu kiire ja tõhusa tegutsemise suutlikkust ja minnes võimaluse korral nõukogus ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamisele.

Komisjon esitas 2018. ja 2019. aastal neljas teatise soovitusel kasutada üleminekuklausleid, mis võimaldaksid minna ühehäälselt hääletamiselt üle kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamisele, eelkõige energeetika, maksustamise ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika põhiaspektide valdkonnas. Nõukogu ei ole ühtegi neist edasi arendanud. Peame leidma üheskoos viise, kuidas lahendada liikmesriikide mured seoses üleminekuga ühehäälsuselt kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamisele. Jätkan kindlasti koostööd liikmesriikidega, et seda tegevuskava edasi arendada ja suurendada Euroopa tegutsemisvõimet.

Veel üks valdkond, kus saaksime minna ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud hääleteenamusele, isegi ilma aluslepinguid muutmata, on liidu laienemine. Komisjoni teatise laienemiseelsete reformide ja poliitika läbivaatamise kohta on märgitud, et ehkki vajadus ühehäälsuse järele uue liikmesriigi vastuvõtmisel on igati põhjendatud, võiks laienemisprotsessi teatavate vaheetappide puhul uurida võimalust volitada nõukogu tegema otsuseid kvalifitseeritud hääleteenamusega.

7. Parlamendi algatustega seotud järelmeetmete tõhustamine

Kuidas kavatsete tagada, et ELi toimimise lepingu artiklis 225 sätestatud Euroopa Parlamendi algatusõigust tugevdatakse, antakse üksikasjalikku teavet ja võetakse olulisi järelmeetmeid ning ei piirdata vaid sellega, et peetakse kinni vastamiseks ettenähtud ametlikest tähtaegadest? Palun täpsustage, milliseid muid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma, et tugevdada parlamendi algatusõigust üldiselt või konkreetsetes poliitikavaldkondades, eelkõige seoses ettepanekutega muuta või tühistada kehtivaid õigusakte ning kolme institutsiooni vahel sõlmitava uue institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb parlamendi koosseisu, parlamendiliikmete valimise ja põhimäärusega seotud menetlusi ning parlamendi uurimisõigust, et vältida ettepanekute institutsioonilist blokeerimist? Mida olete konkreetsetelt valmis tegema, et toetada nõukogus läbirääkimisi parlamendi 2022. aasta mai ettepaneku üle reformida Euroopa Parlamendi valimisi käsitlevat seadust? Kuidas kavatsete teha liikmesriikidega koostööd, et seda protsessi hõlbustada?

Kuna liikmesriikide parlamendid on Lissaboni lepingu protokoll nr 2 alusel võimaldatud subsidiaarsuse kontrolli kõrval välja töötanud tava vaadata ELi seadusandlikud algatused läbi proportsionaalsuse seisukohast, siis kas peate vajalikuks praeguse süsteemi reformimist, et võimaldada liikmesriikide parlamentidel (ELi) seadusandlikes menetlustes mõjusamalt osaleda?

Komisjoni poolelt näeme häid tulemusi eelmisel ametiajal.

Juba 2019. aasta poliitilistes suunistes lubas president von der Leyen tugevdada komisjoni ja parlamendi vahelist partnerlust. Ta kinnitas, et komisjon vastab ELi toimimise lepingu artikli 225 kohastele parlamendi resolutsioonidele seadusandlike ettepanekutega, järgides täielikult proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtteid.

Komisjon on seda lubadust pidanud ja ma usun, et arvud räägivad enda eest: praegusel ametiajal on komisjon andnud positiivse vastuse 24 ELi toimimise lepingu artikli 225 kohasele resolutsioonile 25st, esitades seadusandlikke ettepanekuid, kohustudes selliseid ettepanekuid tegema või hinnates täiendavalt, kuidas parlamendi taotlust edasi arendada. Ainus erand oli 2020. aasta mai resolutsioon mitmeaastase finantsraamistiku erandolukorra planeerimise kohta. Parlamendi resolutsiooni suhtes ei olnud meil vaja järelmeetmeid võtta, kuna meil õnnestus peagi pärast seda kokku leppida mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamises.

Pärast kohustuste võtmist on komisjon juba vastu võtnud 40 seadusandlikku ettepanekut, mis vastavad artikli 225 kohastele parlamendi resolutsioonidele. Ettevalmistamisel on veel üks ettepanek, mis võetakse eeldatavalt vastu järgmise aasta alguses. Kõik ELi toimimise lepingu artikli 225 kohased algatused olid sellisena märgitud komisjoni iga-aastases tööprogrammis.

Selleks et tugevdada koostööd parlamendiga ELi toimimise lepingu artikli 225 valdkonnas, nõudis president oma 2024. aasta poliitilistes suunistes, et volinikud osaleksid struktureeritud dialoogides parlamendikomisjonidega ELi toimimise lepingu artikli 225 kohaste resolutsioonide üle.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan tihedat koostööd kõigi kolleegiumi liikmetega, et komisjon seda kohustust täidaks. Jälgin ka seda, kuidas komisjon rakendab vastuseid parlamendi resolutsioonidele, ning olen valmis korrapäraselt arutama komisjoni järeelmeetmeid põhiseaduskomisjoniga peetavate struktureeritud dialoogide käigus.

Olen võtnud teadmiseks taotluse lisada see komisjoni presidendi kohustus raamlepingusse. Sel teemal tuleb parlamendiga läbirääkimisi pidada, et leida viise institutsioonidevahelise tasakaalu järgimiseks.

Toetan täielikult parlamendi üleskutset teha institutsioonide vahel sujuvat koostööd seadusandlike erimenetlustega seotud küsimustes ning jagan parlamendi seisukohta, et kõik institutsioonid peavad täitma aluslepingutest tulenevaid kohustusi. Mul on hea meel, et senise ametiaja jooksul viidi Euroopa Parlamendi koosseisu käsitlev seadusandlik erimenetlus enne 2024. aasta valimisi edukalt lõpule.

Mis puudutab parlamendi ettepanekut valimisseaduse reformimiseks, siis kuigi komisjonil ei ole ametlikku rolli ELi toimimise lepingu artiklis 223 sätestatud seadusandlikus erimenetluses, toetan ettepaneku eest vastutava volinikukandidaadi juhtimisel jätkuvalt parlamenti ja nõukogu, et leida toimivaid lähenemisviise kõnealuse ettepaneku üle peetavate arutelude edendamiseks.

Liikmesriikide parlamentidel on tähtis roll ELi poliitikakujundamises ja heas toimimises. Nad vaatavad sageli läbi komisjoni seadusandlikud algatused, et kontrollida mitte ainult nende vastavust subsidiaarsuse põhimõttele, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus, vaid ka proportsionaalsuse põhimõttele. Viimase puhul annavad nad tagasisidet kirjalike arvamuste kaudu komisjoniga peetavas poliitilises dialoogis ning otsekontaktides komisjoni ja teiste ELi institutsioonidega. Komisjon vastab kõigile liikmesriikide parlamentide arvamustele. Nii et ehkki ma ei näe vajadust uute haldusmenetluste või aluslepingu muutmise järele selles valdkonnas, olen valmis koos liikmesriikide parlamentidega uurima, kuidas hõlbustada praktikas nende ennetavat, varajast ja sihipärast reageerimist kõigile komisjoni algatustele.

8. Parlamendi uurimisõigus

Milliseid vahendeid peate parlamendi sisulise uurimisõiguse tagamiseks hädavajalikuks?

Kui nõukogu keeldub takerdunud läbirääkimisi uuesti alustamast ja arvestades, et nõukogu või komisjoni nõusoleku andmiseks ei ole kindlat korda, siis kas lubate, et alustate kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 226 sätestatud kohustusega parlamendiga kahepoolseid seadusandlikke läbirääkimisi parlamendi uurimisvolitusi käsitleva uue määruse üle? Kas teete samal ajal koostööd liikmesriikidega, et ergutada neid toetama uurimisõiguse edendamist?

Juhul kui nõukogu keeldub jätkuvalt alustamast parlamendi ja komisjoniga seadusandlikke läbirääkimisi uurimisõiguse üle ning kui parlament otsustab kohaldada ELi toimimise lepingu artiklit 265, siis kas teeksite volinike kolleegiumile ettepaneku esitada nõukogu tegevusetuse tõttu Euroopa Liidu Kohtule hagi?

Komisjon ja mina isiklikult on alati tunnistanud Euroopa Parlamendi uurimisõiguse tähtsust ning teinud uurimiskomisjonidega koostööd täielikus kooskõlas aluslepingutega ja otsusega 95/167/EÜ parlamendi uurimisõiguse kasutamise üksikašjalike sätete kohta.

Toetan täielikult parlamendi kavatsust seda otsust ajakohastada, milleks on vaja nii nõukogu kui ka komisjoni nõusolekut.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, toetan ma jätkuvalt parlamenti ja nõukogu lahenduste leidmisel moderniseerimisprotsessi ummikseisu lõpetamiseks, kasutades kõiki institutsioonidevaheliseid kanaleid ning mitteametlikku teavitustegevust ja konsulteerimist. Olen valmis tegema koostööd ja arutama uusi edasiliikumise võimalusi raportööri ja asjaomase komisjoniga.

Volinikuks kinnitamise korral suurendaksin jõupingutusi, et kujundada selles küsimuses parlamendi ja nõukogu ühine poliitiline seisukoht, mida ka komisjon võiks toetada.

Väliskomisjoni küsimus

9. Järgmise Euroopa Komisjoni koosseisu poliitilistes suunistes aastateks 2024–2029 on muu hulgas märgitud, et ELi uue välis- ja julgeolekupoliitika kujundamisel tuleb arvestada praegust ülemaailmset reaalsust. Lisaks märgitakse Teie missioonikirjas, et peate oluliseks hallata ja süvendada ELi partnerlussuhteid kogu maailmas ning et eelkõige näete oma juhtrolli suhete arendamisel Ühendkuningriigi, Šveitsi ja teiste Lääne-Euroopa partneritega. Ilma et see piiraks komisjoni otsustusprotsesse, millised oleksid Teie ametiaja jooksul Teie konkreetsed prioriteedid ning sihid ja eesmärgid lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis järgmistes valdkondades:

– *suhete tugevdamine Ühendkuningriigiga ühist huvi pakkuvates küsimustes, lähtudes samast kohustuste tasemest, mis president von der Leyen võttis 27. aprilli 2021. aasta täiskogu istungil seoses ELi ja Ühendkuningriigi lepingute rakendamise parlamentaarse kontrolliga; kaubandus- ja koostöölepingu läbivaatamise ettevalmistamine ja parlamendi täielik kaasamine protsessi ning ELi ja Ühendkuningriigi vahelise lepingu menetlemise lõpule viimine Gibraltari küsimuses;*

– *edasimineku saavutamine Šveitsiga peetavatel läbirääkimistel, et tagada pakettlepingule tuginev ajakohastatud suhteraamistik, mis tagab stabiilsuse, usalduse ja võrdsed tingimused;*

– *parlamendi viivitamata ja täieliku teavitamise tagamine Lääne-Euroopa partneritega juba sõlmitud lepingute või tulevaste lepingute alusel moodustatud või moodustatavate eri organite tegevusest Teie vastutusallas, mis hõlmab teabe- ja aruandekoosolekuid enne ja pärast asjaomaste organite koosolekuid ning kõigi nende ühisorganitega seotud dokumentide jagamist parlamendile samal ajal, kui komisjon jagab neid nõukoguga; parlamendi kaasamine asjakohasel juhul ja vastavalt vajadusele lepingu alusel oluliste otsuste tegemisse (muutmine, lõpetamine jne), võttes muu hulgas arvesse parlamendi võimalikke märkusi või selgitades, miks seda ei tehtud; Euroopa Parlamendi piisav eelnev teavitamine komisjoni kavatsusest esitada ettepanekuid lepingu rakendamise seotud uute otsuste kohta.*

Minu ametiaja üks peamisi eesmärgi on tugevdada ELi ja Ühendkuningriigi suhteid kooskõlas president von der Leyeni 2024.–2029. aasta poliitiliste suunistega. See hõlmab kehtivate lepingute täielikku rakendamist ning suhete tugevdamist Ühendkuningriigiga ühist huvi pakkuvates küsimustes.

Kõnealused lepingud on järgmised:

- **väljaastumisleping**, sealhulgas **Windsori raamistik**, ning **kaubandus- ja koostööleping** kui ELi ja Ühendkuningriigi suhete nurgakivid. Neid lepinguid tuleb rakendada täielikult, usaldusväärselt ja õigeaegselt.
- **Kaubandus- ja koostöölepinguga** tagatakse kummagi lepinguosalise õiguste ja kohustuste hea tasakaal, võttes arvesse Ühendkuningriigi punaseid jooni (ühtse turu, tolliliidu ja vaba liikumise puudumine). Töötan selle nimel, et lepingu potentsiaali veel paremini ära kasutada.
- **Julgeolek ja vastupanuvõime** on Ühendkuningriiki käsitleva uue tegevuskava tähtis tugisammas. Euroopa ja ta naabruskonna ees seisavad enneolematud geopoliitilised probleemid ning vajadus tihedama koostöö järele selles valdkonnas on selge. See kehtib julgeoleku- ja kaitsealase koostöö kohta, aga ka üldisemalt vastupanuvõime kohta geopoliitilistele kriisidele. Teen nendes küsimustes koostööd liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga.
- **Inimestevahelised** kontaktid on tugevdatud suhete väga tähtis osa. See tähendab, et Ühendkuningriigis ja ELis peaksid kõik kodanikud saama praegu ja tulevikus kasutada väljaastumislepingust tulenevaid õigusi. ELi ja Ühendkuningriigi **noortekogemuste programm** on üks sellekohane algatus, mida võiks edasi arendada.
- Kavatsen edendada meie koostööd **planeedi ja selle ressursside, sealhulgas säästva kalanduse, kliima ja energia kaitsemisel**. Peame tagama ELi kalalaevastikele jätkuva juurdepääsu Ühendkuningriigi vetele. Energeetika valdkonnas töötan selle nimel, et kasutada täielikult ära kaubandus- ja koostöölepingu võimalusi, süvendada koostööd varustuskindluse valdkonnas, ning tegeleda elektrienergiaga kauplemise korra rakendamisega.
- Alates 2021. aasta oktoobrist on tehtud suuri jõupingutusi läbirääkimisteks ELi ja Ühendkuningriigi vahelise **Gibraltari** lepingu üle, mille eesmärk on lõpetada inimeste ja kaupade kontrollimine piirkonna hüvanguks. Jätkan tööd nende läbirääkimiste lõpuleviimiseks.

Kõigis nendes küsimustes teen tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga läbipaistvuse, usalduse ja ELi ühtsuse säilitamise vaimus.

Meie suhted Šveitsiga keskenduvad laiaulatusliku lepingute paketi sõlmimisele. Eesmärk on viia läbirääkimised lõpule käesoleva aasta lõpuks ning seejärel tegeleda paketi allkirjastamise, sõlmimise ja jõustumisega. See võimaldab meil ajakohastada, tasakaalustada ja süvendada koostööd selle lähedase ja sarnaselt meeletatud partneriga. Šveitsi osalemist ELi ühtsel turul reguleerivad eeskirjad peavad tagama õiguskindluse ja prognoositavuse ning õigluse ja võrdsed tingimused meie kodanikele ja ettevõtjatele.

Suhetes Šveitsiga juhitudakse samadest põhimõtetest, mis kehtivad kõigi meie Lääne-Euroopa partnerite suhtes: kaitsta siseturu terviklikkust ja ELi otsustusprotsessi sõltumatust ning tagada õiguste ja kohustuste sobiv tasakaal.

Parlamendi eelmise ametiaja jooksul olen pööranud erilist tähelepanu parlamendi igakülgele teavitamisele, talle ülevaadete tegemisele ja tema kaasamisele kõikidesse Lääne-Euroopa partneritega seotud küsimustesse. Kavatsen tihedat koostööd jätkata.

Näiteks kaubandus- ja koostöölepingu – kõige laiaulatuslikuma kolmanda riigiga sõlmitud lepingu – rakendamisel jätkan komisjoni poolt 2021. aastal ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu ratifitseerimisel võetud kohustuste, näiteks parlamendiga teabe jagamise kohustuste täitmist.

Arengukomisjoni küsimus

10. Kaubanduse ja arengu seos tähendab muu hulgas, et kaubandus on üks olulisemaid vahendeid, mis aitab partnerriikidel kestliku arengu suunas liikuda. Kuidas kavatsete tagada, et ELi kaubandus arengumaadega aitab seda eesmärki saavutada, pidades silmas suuremat keskendumist ELi enda majandushuvidele ja -julgeolekule, et sellest saaksid kasu mõlemad pooled? Sellega seoses on üldiste tariifsete soodustuste kava (GSP+) eesmärk anda arenguriikidele eriline kaubandusstiimul kestliku arengu ja hea valitsemistava edendamiseks, kuid tundub, et seda võimalust kasutavate riikide arv on seni üsna väike. Kas ja kuidas kavatsete tagada selle stiimuli suurem mõju? Samamoodi ei ole majanduspartnerluslepingud olnud partnerriikide seas seni eriti populaarsed, kuna kardetakse, et need avaldavad survet impordiga konkureerivatele tööstusharudele. Majanduspartnerluslepinguid kritiseeritakse ka selle pärast, et need on kestliku arengu edendamiseks liiga kitsad (ei hõlma teenustekaubandust, investeringuid, riigihankeid, konkurentsi, digikaubandust ega kliimamuutusi). Kuidas kavatsete tagada, et majanduspartnerluslepingute ulatus suureneks ja need muutuksid partnerriikide jaoks atraktiivsemaks?

Rahvusvaheline kaubandus on muutnud maailmamajanduse nägu, integreerides arengumaad piirkondlikesse ja üleilmsetesse väärtusahelatesse ning suurendades sealset tootmisvõimsust ja inimeste heaolu. Nii on kaubandusest

saanud üks peamisi vahendeid, mis aitab partnerriikidel liikuda kestliku arengu suunas. Ehkki geopoliitiline ja geomajanduslik konkurents võivad mõjutada rahvusvahelise kaubanduse teatavaid aspekte, ei muuda need **ELi partnerluste mõlemale poolele kasulikku iseloomu** ega meie huvi **jätkata suhete arendamist arengumaadega**.

Esiteks, kuigi EL pöörab suurt tähelepanu oma **konkurentsivõimele ja majandusjulgeolekule**, on need tihedalt seotud lähedasema partnerlusega, eelkõige maailma lõunapoolsete riikidega. Sellised **partnerlused** peegeldavad meie ühist huvi mitmekesistada tarneahelaid, tõhustada rohe- ja digipöördeks vajalike kriitilise tähtsusega sisendite tarnimist ning edendada investeringuid ja keskkonnahoidlikku industrialiseerimist. Need eesmärgid kajastuvad ELi kahepoolse kaubanduse tegevuskavas ning on selliste uute algatuste keskmes nagu **puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeringute partnerlused**. Sellised partnerlused toetavad investeringuid teatavatesse puhastesse strateegilistesse tarneahelatesse kolmandates riikides, tugevdavad meie partnerite kestlikkust, lisaväärtuse loomist ja majandust ning tagavad puhta tehnoloogia toodete, puhta energia ja toorainete vaba piiriülese liikumise. Seda tehes ületavad nad varasemate lähenemisviiside piirangud. Kui mind volinikuks kinnitatakse, teen tööd selle nimel, et arendada ja süvendada ELi partnerlust arenguriikidega ning tagada koos rahvusvahelise partnerluse volinikuga, et kaubandus- ja investeerimissuhted nende partneritega aitavad jätkuvalt kaasa **kestliku arengu eesmärkide** saavutamisele.

Teiseks, võttes arvesse ühtse turu atraktiivsust ja ELi pikaajalist huvi toetada partnerriike nende kestlikus arengus, pööran volinikuks saades erilist tähelepanu ELi vahendite, sealhulgas **üldiste tariifsete soodustuste kava+ (GSP+)** tulemuslikule kasutamisele. Eelkõige tagan GSP+ edasise tulemuslikkuse, jätkates ELi koostööd GSP+ valitsusasutustega, andes kodanikuühiskonnale ja ettevõtjatele ruumi muudatuste tegemiseks kohapeal ning pöörates erilist tähelepanu naiste ja laste õiguste edendamisele, piinamise ja väärkohtlemise kaotamisele ning lapstööjõu ja sunniviisilise töö kaotamisele. Samal ajal on GSP+ vahend, mida EL saab võimendada, et seista oma huvide eest muudes valdkondades, nagu rände- ja tagsivõtualane koostöö.

Üldiste tariifsete soodustuste kava käimasoleva seadusandliku läbivaatamise eesmärk on nimelt hõlbustada juurdepääsu kavale GSP+ järjest arvukamate vähim arenenud riikide jaoks, kes peaksid lähiaastatel sellest kategooriast välja jõudma. Kui mind kinnitatakse volinikuks, püüan jõuda kokkuleppele üldiste tariifsete soodustuste kava määramise läbivaatamises, et toetada meie arengupartnerite integreerimist rahvusvahelistesse kaubavoogudesse ning rahvusvaheliste standardite järgimist inimõiguste, töötajate õiguste, keskkonna, kliima ja hea valitsemistava valdkonnas.

Kolmandaks toetan jätkuvalt **majanduspartnerluslepingute** rakendamist ja uurin nende kohaldamisala laiendamist. Majanduspartnerluslepingutel on olnud positiivne mõju asjaomaste riikide majandusele. Näiteks on ELi investeringud majanduspartnerluslepingu sõlminud riikidesse viimase viie aasta jooksul suurenenud 63 %, samas kui majanduspartnerluslepinguta riikides oli kasv vaid 20 %. Ehkki enamik majanduspartnerluslepinguid puudutab peamiselt kaubavahetust, on 1. juulil 2024 jõustunud ELi ja Keenia majanduspartnerlusleping laiendanud meie lähenemisviisi ning sisaldab kindlaid kohustusi kaubanduse ja kestliku arengu valdkonnas. ELi ja Keenia majanduspartnerlusleping on avatud teistele Ida-Aafrika Ühenduse riikidele ning eesmärk on muuta see piirkondlikuks majanduspartnerluslepinguks. Samuti ajakohastame alates 2012. aastast kehtivat majanduspartnerluslepingut viie Ida- ja Lõuna-Aafrika riigiga (ESA 5: Komoorid, Madagaskar, Mauritius, Seišellid ja Zimbabwe), et tegeleda ka muu kui kaubavahetuse ning majandus- ja arengukoostööga.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, püüan leida ka muid võimalusi ELi strateegilise partnerluse süvendamiseks Aafrikaga nii kahepoolselt kui ka mandri tasandil. Kahepoolselt võtame kasutusele kestlike investeringute hõlbustamise lepingud (SIFA), millest esimene sõlmiti Angolaga. Uurin seda tüüpi lepingute sõlmimist teiste Aafrika partneritega (Ghana, Cote d'Ivoire ja Kamerun). Püüan leida potentsiaali teiste strateegiliste riikidega, nagu Lõuna-Aafrika Vabariik ja Nigeeria, peetavates kaubandus- ja investeerimisdioloogides ning katsetada muid koostöövahendeid, et saavutada rohkem poliitilisi eesmärke, nagu inimkaubanduse vastu võitlemine. Mandri tasandil püüan arendada edasi kõrgetasemelist dialoogi Aafrika Liiduga majandusintegratsiooni ja kaubanduse üle.

Kui mind kinnitatakse volinikuks, jätkan majanduspartnerluslepingute ja GSP+ atraktiivsuse suurendamist meie partnerite jaoks tulemuslike ja paindlike päritolureeglite abil, mis võimaldavad Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidel kasutada neile antavaid soodustusi koos asjakohase tehnilise abi ja koolitusega. Samal ajal tagatakse üldiste tariifsete soodustuste kava raames soodustatud riikide järelevalve abil, et soodustusi saavad ainult tingimustele vastavad tooted. Kui mind volinikuks kinnitatakse, lasen hinnata ELi päritoluregleid, et kontrollida nende otstarbekohasust ja kaaluda nende võimalikku ajakohastamist.

[Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni küsimus](#)

11. Millised on Teie eesmärgid tolliliidu edendamisel ning tõhusa ja kaasaegse tolliteenuse tagamisel, eelkõige e-kaubanduse platvormidega seotud probleemide lahendamisel, nagu on teatatud komisjoni presidendi poliitilistes suunistes, ning milliseid edasisi meetmeid kavatakse sellega seoses võtta? Kuigi tollireformiga loodaks keskne tolliandmekeskus, millest saaksid kasu nii tolliasutused kui ka ettevõtted, siis kuidas kavatakse komisjon viia lõpule ülemineku täielikult digitaalsele tollikeskkonnale ja vältida liikmesriikide edasisi viivitusi IT-süsteemide rakendamisel? Kas kavatakse vahepeal parandada turujärelevalveasutuste koostööd ja pakkuda välja sihipäraseid muudatusi, näiteks tolliasutuste täiendava rahastamise, et lahendada probleeme, mida tekitavad kolmandates riikides asutatud e-kaubanduse platvormid, sealhulgas ELi eeskirjadest kõrvalehoidmine tellimuste jupitamise teel?

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen juhtida ELi tollireformi üle peetavaid läbirääkimisi ja selle rakendamist ning ELi Tolliameti loomist. Reformis välja pakutud meetmetega luuakse ELi tolli jaoks üleilmselt tipptasemel andmepõhine visioon, mis lihtsustab märkimisväärselt tolliprotsesse ettevõtjate, eelkõige kõige usaldusväärsemate kauplejate jaoks. Need toovad ELi tolliliidu 21. sajandisse, toetavad 27 ELi tolliasutuse ühtset tegutsemist meie ühisel piiril, tugevdavad majandusjulgeolekut ja hõlbustavad kaubandust. Digipöörde võimalusi kasutades vähendatakse reformiga tülikaid tolliprotseduure ning asendatakse impordi- ja ekspordijärelevalves kasutatavad traditsioonilised deklaratsioonid lihtsama ja arukama andmepõhise lahendusega. Samal ajal saavad tolliasutused rohkem teavet ja paremad vahendid, et nõuetekohaselt hinnata ja peatada ebaseaduslik import ja vajaduse korral eksport, mis kujutab endast tõelist ohtu ELi kodanikele, majandusele ja keskkonnale. Uus ELi Tolliamet (EUCA) töötab välja uue ökosüsteemi mootorina toimiva ELi tolliandmekeskuse ja valvab selle järele. Aja jooksul asendab andmekeskus ELi liikmesriikide praeguse tolli IT-taristu ja süsteemid, mis säästab neile tegevuskuludelt kuni 2 miljardit eurot aastas. Samuti annab ELi Tolliamet parema ELi lähenemisviisi riskijuhtimisele ja tollikontrollile kogu kaupade tarneahela ulatuses.

Tolliprogrammi kaudu tagame, et meie laienemisprotsessis osalevates ja ühinemiseks valmistuvates riikides ning tolliliidus Türgiga tehakse võrdseid edusamme digitaliseerimise ja riskijuhtimise valdkonnas, et tugevdada kaupade kontrolli välispiiril, eelkõige kriitiliste tarneahelate ja sanktsioonide puhul.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen teha koostööd kolleegiumi liikmetega, et aidata lahendada e-kaubanduse platvormidega seotud probleeme, kuna üha rohkem veebiplatvormidelt ostetud kaupu imporditakse otse kolmandatest riikidest nõuetele mittevastavates pakkides väärtusega 150 euro.

2023. aastal imporditi otse ELi 2,3 miljardit toodet ja 2024. aastal on oodata 4 miljardit toodet. Üle 90 % kaupade järelevalve eest vastutasid vaid seitsme liikmesriigi (Madalmaad, Belgia, Prantsusmaa, Ungari, Itaalia, Hispaania ja Saksamaa) ametiasutused. Tollikontrolliks on vaja tihedat koostööd turujärelevalveasutustega, kes vastutavad selle eest, et kaubad vastaksid kohaldatavatele õigusnormidele, sealhulgas keskkonna-, tervishoiu-, ohutus- ja turvanõuetele.

Impordi järsk kasv e-kaubanduses nõuab mitut liiki meetmeid, mis käsitlevad kolme peamist probleemi: kauba vastavus nõuetele, eelkõige ohutusnõuetele; kõlvatu konkurents ELis asuvate ettevõtjate ning ELi tarbijatele orienteeritud kolmandate riikide kauplejate ja kauplemiskohtade vahel, kellest viimased sageli ei järgi ELi õigusakte ja kasutavad ära 150 EUR suurust tollimaksuvabastuse künnist; keskkonnasäästlikkus.

Komisjon on selle nähtusega tegelemiseks välja pakkunud ja välja töötanud vahendid, mis hõlmavad kaupade veebimüügi eri aspekte alates müügist kuni impordini või ELi turule laskmiseni. Muu hulgas on digiteenuste õigusaktid, turujärelevalve määrusel ja üldise tooteohutuse määrusel tähtis roll selles, et internetis müüdivad tooted vastaksid kõigile kohaldatavatele ELi normidele. EL peaks nüüd igakülgsest kasutama olemasolevaid vahendeid, et parandada internetis müüdivate kaupade ja nende impordi nõuetele vastavust.

Tollivaldkonnas võimaldab ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond juba praegu teha automaatset ja digitaalset koostööd tolli- ja turujärelevalveasutuste vahel ning vahetada andmeid reaajajas. Kavandatav ELi tollireform pakub e-kaubanduse probleemile pikaajalisi ja süsteemseid lahendusi. Tänu ELi tolliametile ja ELi tolliandmekeskusele suureneb tolli suutlikkus jälgida ja kontrollida voogusid ning parandada ELi lähenemisviisi riskijuhtimisele. Samuti tugineb tollireform edukale kogemusele käibemaksualaste õigusaktidega, võttes kasutusele mõiste „eeldatav importija“, käesoleval juhul e-kaubanduse platvormil, kes vastutaks tollimaksude ja muude maksude nõuetekohase tasumise eest, aga ka toodete vastavuse eest asjakohastele ELi eeskirjadele. Tollireformiga kaotatakse ka 150 EUR suurune tollimaksuvabastus ja kehtestatakse lihtsustatud tariifne kohtlemine, jaotades tollimaksumäärad astmete järgi vabatahtliku lihtsustamisena ning vältides praegust tava, mille kohaselt pakid jäävad maksuvabastuse künnisest allapoole.

Tähtis on, et kaasseadusandjad võtaksid tollireformi paketi vastu võimalikult kiiresti, kuna see reform annab ELile tõelise strateegilise suutlikkuse reageerida ebaseadusliku ja nõuetele mittevastava e-kaubanduse ohtudele, võimaldades meil oma kodanikke paremini kaitsta kahju eest ning töökohti, innovatsiooni ja tööstust ebaausa konkurentsi eest. Samal ajal kavatsen koos asjaomaste volinikega võtta kasutusele lähenemisviisi, mis hõlmab kõiki aspekte. Kui leitakse, et ärimudel kasutab ära struktuurseid raskusi piisava vastavuskontrolli rakendamisel väga suure hulga eraldi pakendatud ja välismaalt saadetud kaupade suhtes, peaksime kaaluma ka muid meetmeid.

Mis puudutab liidu tolliseadustiku IT-rakendust, siis ehkki komisjonis ollakse graafikus, mõjutavad liikmesriikide eri teguritest tingitud viivitused üldist kasutuselevõttu. Nagu on märgitud liidu tolliseadustiku 2023. aasta eduaruandes, on viivitused ühes liikmesriigis kahjulikud teistele, lükates edasi teatavate kaubanduse lihtsustamise viiside kasutamist. Komisjon võtab mitmesuguseid leevendusmeetmeid, mida ma kavatsen jätkata ja intensiivistada. Eelkõige viitan tõhustatud järelevalvele liidu tolliseadustiku rakendamise üle kohapealsete kontrollkäikude abil, tugevdatud ja sihtotstarbelisele abile liikmesriikidele, kellel on probleeme üleeuroopaliste süsteemidega, tehnilise toe instrumendi 2024. aasta sihtotstarbelisele juhtrahastamisele ning üldisele, sihtotstarbelisele ja kohandatud toetusele komisjoni volituste ja eelarve piires.

Õiguskomisjoni küsimus

12. Kolmandate riikide ühinemine konventsioonidega ja ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 järgimine

Mitmed rahvusvahelised konventsioonid, mille osaline Euroopa Liit on, eelkõige Haagi konverentsi raames, näevad ette kolmandate riikide ühinemise klauslitega, millega kehtestatakse nn vaikiva nõusoleku või vastuväidete esitamata jätmise menetlus rahvusvahelisel tasandil. Oma 14. oktoobri 2014. aasta arvamuses 1/13 oli Euroopa Liidu Kohus seisukohal, et ühinemisakt ja selliseks ühinemiseks nõusoleku andmine on rahvusvaheline leping ELi toimimise lepingu artikli 218 tähenduses. Oma 15. juuni 2023. aasta resolutsioonis, mis käsitleb Ukraina ühinemise toetamist 2. juuli 2019. aasta konventsiooniga tsiviil- ja kaubandusajades tehtud välisriigi kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta (2023/2689(RSP)) väljendas parlament arvamust, et küsimustes, mis käsitlevad ELi seisukoha kindlaksmääramist seoses kolmandate riikide ühinemisega Haagi konverentsi konventsioonidega, tuleks järgida ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 6 sätestatud menetlust. Sellega seoses peaks komisjon iga kolmanda riigi ühinemise kohta Haagi konventsiooniga, mille suhtes kohaldatakse vastuväidete esitamata jätmise mehhanismi, esitama otsuse ettepaneku nõukogule, kes peaks sellise otsuse vastu võtma parlamendi nõusolekul. Kui nõukogu otsustab parlamendi nõusolekul vaidlustada konventsiooni alusel suhete loomise uue osalisriigiga, peaks komisjon lepingu hoiulevõtjat sellest teavitama. Ainult selline menetlus võimaldaks tagada aluslepingutest tuleneva pädevuse jaotuse järgimise kooskõlas rahvusvahelisi lepinguid käsitleva Euroopa Kohtu praktikaga. Siiski on komisjon, eelkõige 14. detsembri 2023. aasta täiskogu istungil toimunud selleteemalisel arutelul, olnud seisukohal, et tema kohustused selles valdkonnas hõlmavad üksnes teavitamist: komisjon kohustub teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning võtma arvesse nende seisukohti. Seepärast teavitab komisjon juhul, kui ta otsustab, kas esitada vastuväiteotsuse ettepanek, Euroopa Parlamenti kolmanda riigi kavandatavast ühinemisest asjaomase Haagi konventsiooniga, võttes nõuetekohaselt arvesse väljendatud seisukohti. Kui pärast nõukogu ja parlamendis toimunud arutelusid selgub, et kolmanda riigi ühinemisele ei ole põhjust vastuväiteid esitada, ei võta komisjon ametlikku seisukohta, nagu hetkel tavaks. Arvestades, et see menetlus käivitub alles siis, kui komisjon otsustab teha ettepaneku ja esitada vastuväite, moonutab see ELi toimimise lepingu artikli 218 kohast pädevuse jaotust otsustusprotsessis.

Kui Teie nimetamine volinikuks kinnitatakse, siis kuidas kavatsete tagada, et kolmandate riikide ühinemise korral rahvusvaheliste lepingutega, mis ei sisalda vastuväidete esitamise klausleid, järgib komisjon ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 6 sätestatud menetlust, et tagada nõuetekohase otsustamismenetluse järgimine ja pädevuste jaotus vastavalt aluslepingutele?

Olen täielikult pühendunud aluslepingutes sätestatud menetluste ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu institutsiooniliste õiguste igakülgsel järgimisele. Tuletan meelde, et komisjon juba teavitab regulaarselt nii Euroopa Parlamenti kui ka nõukogu igast kolmanda riigi kavandatavast konventsioonidega ühinemisest heakskiitmise menetluse raames, et arutada, kas tuleks kaaluda vastuväidet. Komisjon võtab täielikult arvesse Euroopa Parlamendis ja nõukogus väljendatud seisukohti. Olen valmis täiendavalt uurima võimalusi institutsioonidevahelise koostöö optimeerimiseks selles valdkonnas.

Petitsioonikomisjoni küsimus

13. *Petitsioonide käsitlemise huvides tuleb parandada rikkumismenetluste läbipaistvust ja petitsiooni esitajate teavitamist rikkumismenetluste hetkeseisust. Lisaks sellele kestavad rikkumismenetlused aastaid, sageli ilma igasuguse edasiminekuta. PETI-komisjon sooviks, et petitsioonikomisjoni ja petitsioonide eest vastutava voliniku vahelise struktureeritud dialoogi raames edastataks petitsioonidega seotud rikkumismenetluste seisu kohta kokkuvõtlikku teavet proaktiivsemalt ja automaatsemalt. Millised konkreetsed meetmed kavatsete seda silmas pidades kasutusele võtta, et tagada parem käsitlemine ja koordineerimine ning korrapärane ja õigeaegne teavitamine petitsioonidega seotud rikkumismenetluste ja EU Piloti menetluste hetkeseisust? Kuidas kavatsete kiirendada pikaajaliste pooleliolevate rikkumisjuhtumite lahendamist, et inimesed ei peaks tulemust lõputult kaua ootama? Kas oleksite valmis võtma komisjoni ja parlamendi vaheliseks suhtluseks kasutusele uue institutsioonidevahelise IT-vahendi, mis lihtsustaks parlamendi juurdepääsu kogu petitsioonidega seotud asjakohasele teabele, ning integreerima need komisjonile esitatavad nõuded raamlepingu läbivaatamisse?*

Komisjonile on väga tähtis tema tegevuse läbipaistvus ELi õiguse jõustamisel, sest see võimaldab laiemal üldsusel jagada vastutust täitmise tagamise eest ja võib aidata kaasa nõuete kiiremale järgimisele liikmesriikides.

Komisjon on juba võtnud meetmeid asjakohase teabe avalikustamiseks. Rikkumisjuhtumite avalik register sisaldab ajakohastatud teavet iga juhtumi puhul tehtud viimase toimingu kohta. Pressiteated avaldatakse peamiste rikkumisotsuste kohta, mis võetakse vastu korrapäraste rikkumistsüklite käigus. Lisaks avaldab komisjon aastaaruande ELi õiguse kohaldamise järelevalve kohta, tuues välja peamised suundumused, kirjeldades üksikasjalikult koostööd liikmesriikidega ja märkides ära valdkonnad, kus on vaja täiendavaid jõupingutusi. Parlament võib küsida teavet ka konkreetsete pooleliolevate rikkumismenetluste kohta kooskõlas 2010. aasta raamlepinguga.

Samuti on tähtis muuta süsteem kodanike jaoks kasutajasõbralikumaks. Avalikust registrist saab nüüd otsida petitsioone koos lingiga Euroopa Parlamendi petitsioonide portaali. Kõik see aitab üldsusel leida rikkumisjuhtumeid konkreetsetel teemadel, jälgida edusamme ja kontrollida käimasolevate uurimistega seotud petitsioonide olemasolu.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen neid suurema läbipaistvuse meetmeid edasi arendada ning teha ettepaneku siduda omavahel paremini komisjoni rikkumisotsuste avalik register ja Euroopa Parlamendi petitsiooniportaal. Piisab, kui petitsiooni esitaja klõpsab petitsiooniportaalis, et jõuda asjaomase rikkumisjuhtumini Euroopa Komisjoni avalikus registris, ja vastupidi. Komisjoni vastustes Euroopa Parlamendile rikkumismenetluste ja EU Piloti dialoogidega seotud petitsioonide kohta tuleb järjepidevalt viidata asjaomasele juhtumile ja olukorrale.

Suurendan ka meie täitemeetmete läbipaistvust, pakkudes kasutajasõbralikku teavet rikkumisjuhtumite kohta (sealhulgas suundumused ja aeg kohtuotsuse täitmiseks või kohtuasjade keskmine menetlemise aeg) ning ülevõtmise puudujääkide, nõuetele vastavuse puudujääkide ja EU Piloti dialoogide kohta. Olen kuulnud üleskutset suurendada meie EU Piloti dialoogide läbipaistvust ja teen ettepaneku hakata avaldama meie veebilehtedel rohkem teavet, näiteks algatatud, suletud ja avatud EU Piloti dialoogide arv iga aasta lõpus, samuti rohkem ülevaadet asjaomastest liikmesriikidest, poliitikavaldkondadest ja teemadest. Mis puudutab uue institutsioonidevahelise IT-vahendi loomist, siis olen valmis hindama selle teostatavust komisjoni ja parlamendi vahel olemasolevate eelarvevahendite piires.

Nende elementide lisamisel raamlepingusse kaalub komisjon hoolikalt parlamendi taotlusi.